

?Molles... de pa

La paraula "molla" pot voler dir «peça elàstica, generalment de metall, que recobra la seva forma primera quan cessa la força que la deformava» o bé pot ser el femení de l'adjectiu "moll": «impregnat d'aigua». Però també designa «la part interior blana del pa i altres coses que tenen crosta o clofolla», que també se'n diu "engrunes". I en el cas de la "molla de pa", que en bona part del català central es pronuncia amb o oberta, a Manresa i en bona part del Bages es manté tancada com en català occidental. Així ho recull el Diccionari Alcover-Moll per a Manresa i Solsona, i el mateix fa l'Atles del Domini Lingüístic del Català.

Un altre cas característic del parlar manresà i bagenc és la pronúncia amb o oberta de la *mora*, el fruit de l'esbarzer, que a Manresa fem igual que el femení de *moro*, sinònim popular de magribí o musulmà, com en el parlar de les comarques lleidatanes, tot i que en la resta del català central i a les comarques de l'Ebre es pronuncia amb o tancada. És el cas de Móra d'Ebre, que per cert és un dels pocs mots de més d'una síl·laba que conserva l'accent diacrític. El portal de consultes lingüístiques Optimot ens aclareix que els noms de lloc catalans que consten d'algun mot que abans de la publicació de la nova *Ortografia catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans portava accent diacrític i ara no (com ara *cóm* 'recipient', *cós* 'cursa', *móra* 'fruit', etc.), mantenen l'accent, per les dificultats de naturalesa legal que aquest canvi pot ocasionar. Així, s'escriuen amb accent els topònims següents: *coster de la Bóta*, *Cóll*, *roc del Cóm*, *el Cós*, *Jóc*, *Móra d'Ebre*, *bony de l'Ós*, *barranc de l'Óssa*, etc..

Això ens porta a parlar del manresà carrer del Cós, que travessa des de la Muralla de Sant Francesc fins a Francesc Moragas, i que segons ens recorda l'historiador Francesc Comas té aquest nom perquè «el gremi dels elois, dels traginers i dels carreters hi feien curses o cossos de cavalls». Cal mantenir amb accent, doncs, el nom del nostre carrer, malgrat que el mot genèric ja no el dugui.

[despiece]Podeu fer arribar les vostres aportacions al nostre correu electrònic o via Twitter, Facebook o Instagram, amb l'etiqueta #bagesisme.[/despiece]

